

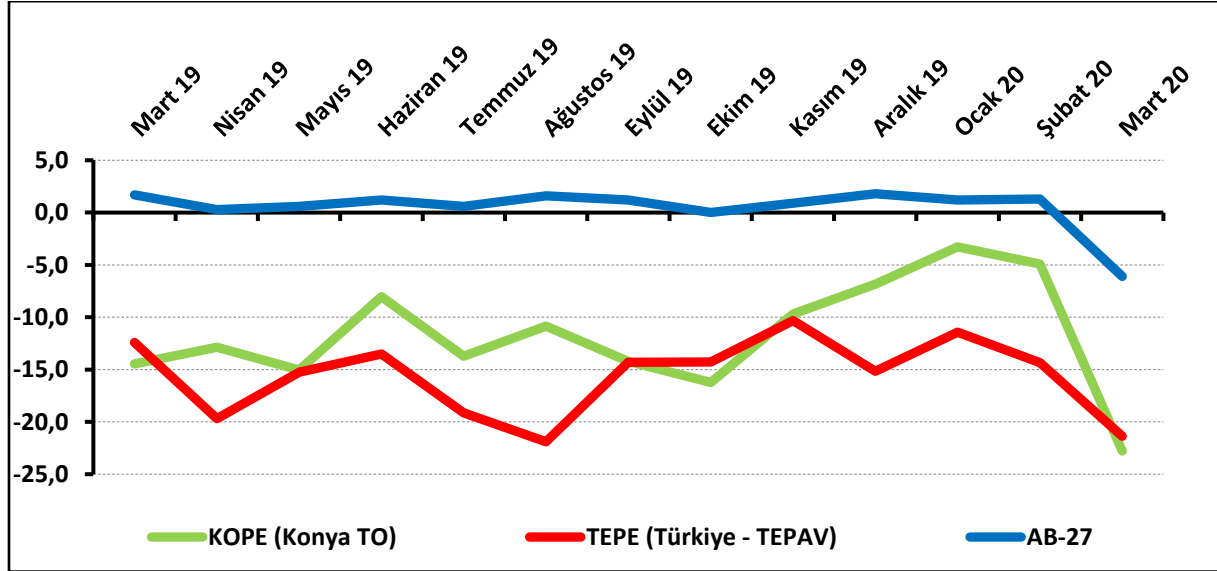
COVID-19, KONYA PERAKENDE GÜVENİNDE DÜŞÜŞE NEDEN OLDU

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Mart 2020’de hem geçen yıla hem de geçen aya kıyasla düşüş gösterdi. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergeleri, Mart 2019’a ve Şubat 2020’ye göre azaldı. Konya perakende sektörü, Mart 2020’de Türkiye genelinden daha kötü performans sergiledi.

Konya’da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla kıyasla azaldı:

Mart 2020’de TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -21,4 puan değerini alırken, KOPE -22,8 puan değerini aldı. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 8,4 puan, TEPE 9,0 puan azaldı. KOPE geçen aya göre 17,9 puan, TEPE ise 7,1 puan azalış gösterdi. Konya perakendesini, Türkiye genelinden ve AB-27’den daha kötü performans gösterdi. KOPE değerinin geçen yıla kıyasla azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki düşüş etkili oldu.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Mart 2019 – Mart 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	6,2	3,0	-1,3	-3,1	-0,4	-0,1	3,4	-3,2	-7,4	-8,4	-14,4	-12,6
2019	-15,8	-17,0	-14,4	-12,9	-15,1	-8,0	-13,7	-10,9	-14,2	-16,2	-9,7	-6,8
2020	-3,3	-4,9	-22,8									

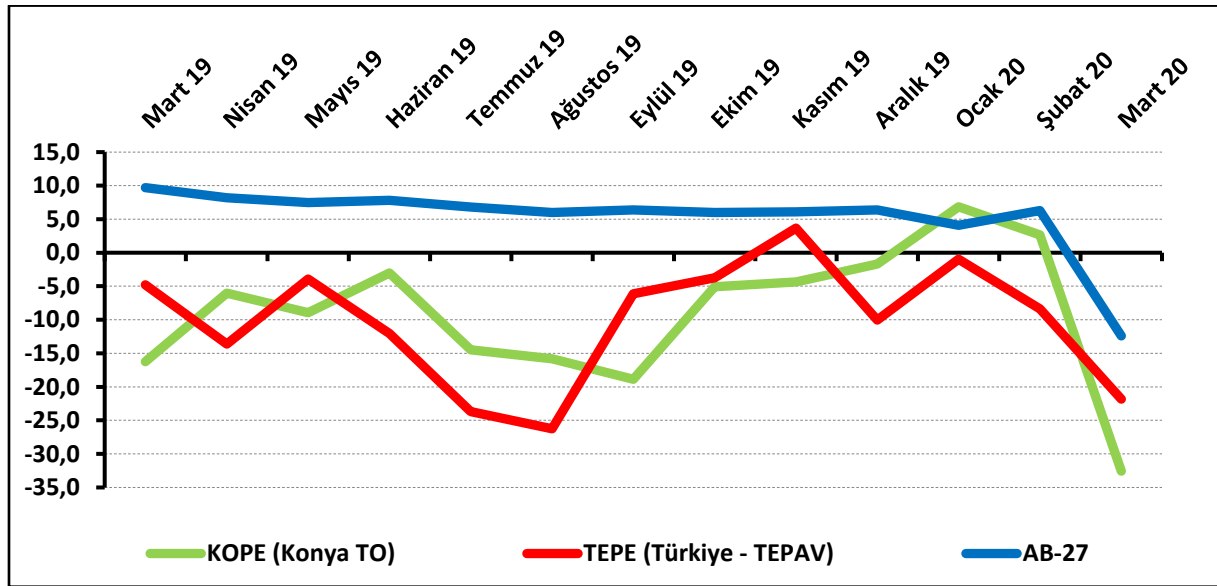

Konyalı perakendecilerin satış beklentileri azaldı:

Mart 2020’de Konya’da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 28’i önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 49 düzeyinde oldu. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 23 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Mart 2019’a göre 16,4 puan, Şubat 2020’ye göre 35,3 puan azaldı. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Mart 2020’de Türkiye genelinden ve AB-27’den daha kötü performans sergiledi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (Mart 2019 – Mart 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti*

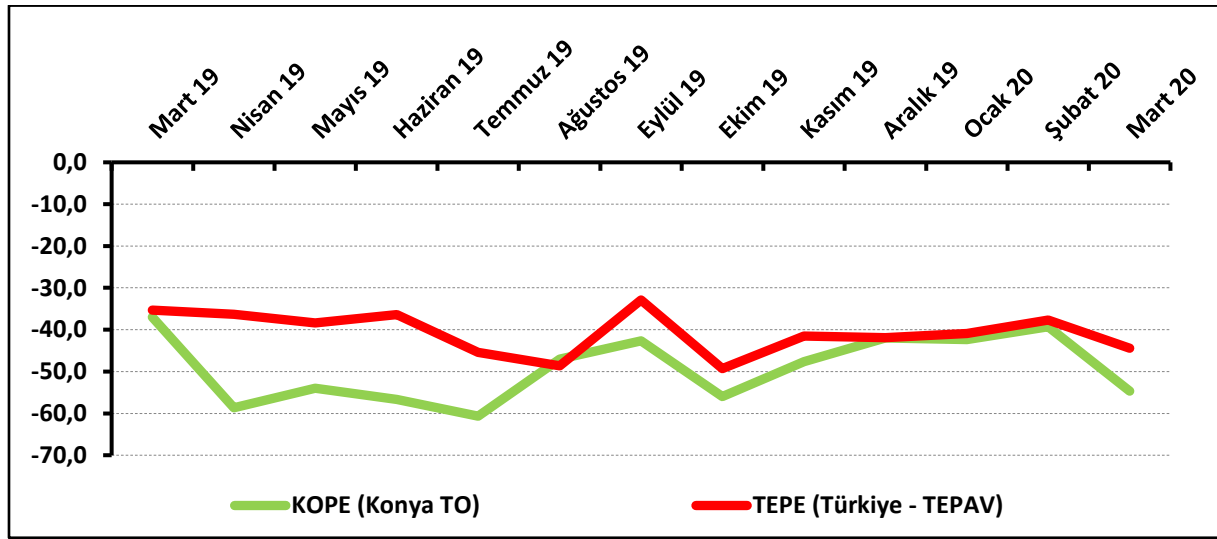
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	20,8	18,3	12,2	4,3	10,1	15,3	15,9	-1,5	-0,2	-2,4	-6,3	-12,4
2019	-15,5	-25,0	-16,2	-6,0	-8,9	-3,0	-14,5	-15,8	-18,9	-5,1	-4,3	-1,7
2020	6,8	2,7	-32,6									

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı:

Mart 2020'de işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 15,4 puan azalarak -54,7 değerini aldı. İşlerdeki toparlanma algısı geçen yılın aynı ayına göre ise 17,7 puan azaldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Mart 2020'de yüzde 11,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 66 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 22,7'si ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtti. Mart ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere kıyasla daha düşük seviyede olduğu görüldü.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Mart 2019 – Mart 2020)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

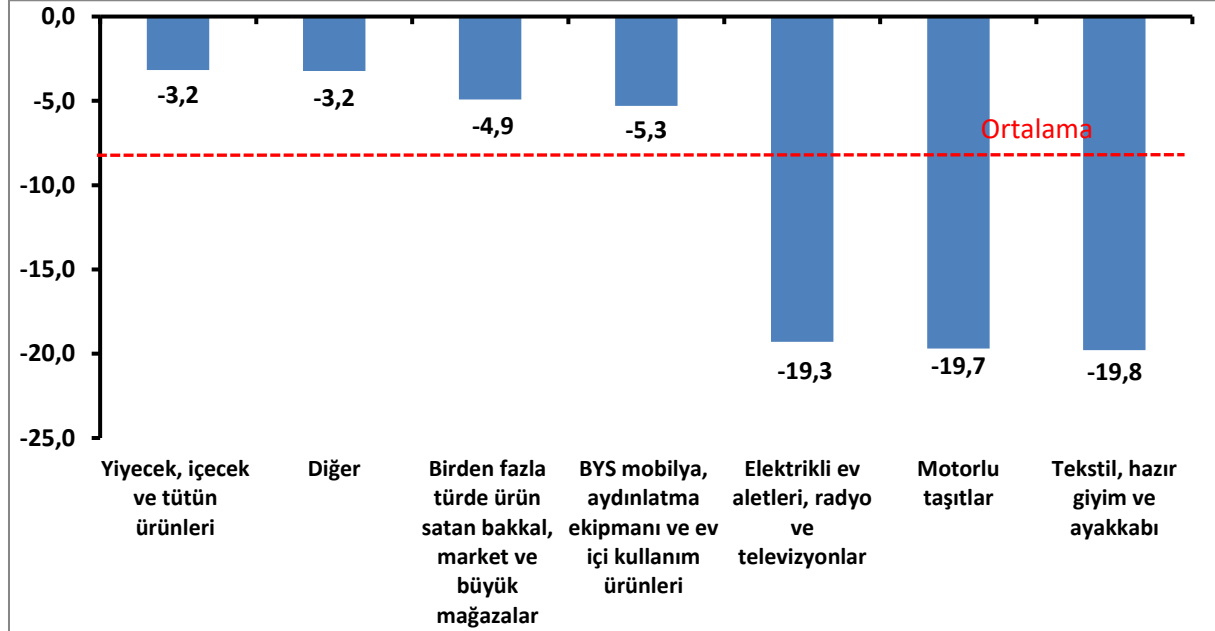
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-19,3	-12,3	-10,7	-21,4	-15,3	-24,7	-24,3	-16,3	-26,7	-37,0	-51,3	-42,7
2019	-41,0	-46,7	-37,0	-58,7	-54,0	-56,7	-60,7	-47,0	-42,7	-56,0	-47,7	-42,0
2020	-42,3	-39,3	-54,7									

Perakende güveni mart ayında en fazla “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe azaldı:

Konya’da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, perakende güveni mart ayında geçen yılın aynı dönemine göre tüm sektörlerde azaldı. “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “diğer(akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörlerinde değişim ortalamasının üzerinde; “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “motorlu taşıtlar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerindeki değişim ortalamasının altında gerçekleşti. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörü mart ayında perakende güveninde en fazla düşüş sergileyen sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE’nin Mart 2019’da bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakendesinde beklentiler kötüleşti:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Mart 2020’de “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri”, “geçen yıla göre işlerin durumu” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergelerinde daha kötü bir performans sergilediği görüldü. “Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri” ve “geçen yıla göre işlerin durumu” göstergeleri hem Mart 2019’a göre hem de Şubat 2020’ye göre azaldı. “Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” göstergesi Mart 2019’a kıyasla artarken, Şubat 2020’ye kıyasla azaldı. “Gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergesinde ise bir önceki yıla kıyasla değişim görülmezken, bir önceki aya kıyasla artış yaşandı.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 03/2019	KOPE (Konya) 02/2020	KOPE (Konya) 03/2020	Bir önceki aya göre değişim 03/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2020	TEPE (Türkiye) 03/2020
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-46,4	-31,8	-62,4	-30,6	-16,0	-50,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	19,3	14,3	26,7	12,4	7,4	16,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-17,6	0,0	-32,2	-32,2	-14,6	-22,2
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-16,2	2,7	-32,6	-35,3	-16,4	-8,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-8,1	1,2	-27,8	-29,0	-19,7	2,0
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	25,0	51,3	27,0	-24,3	2,0	39,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-37,0	-39,3	-54,7	-15,4	-17,7	-37,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-4,3	-5,3	-4,3	1,0	0,0	6,0

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü durumda:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın mart ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı; İsveç, Belçika ve Slovakya takip etti. Malta, Finlandiya ve Avusturya ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi'nde azaldı. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-27 ve Euro Bölgesine göre daha kötü performans sergiledi.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Mart 2019'a göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Mart 2020
Yunanistan	13,9	21,3
İsveç	6,1	19,1
Belçika	3,0	-12,4
Slovakya	1,9	26,6
Sırbistan	1,9	16,8
Çek Cumhuriyeti	1,6	17,5
Litvanya	-0,9	5,4
Fransa	-1,3	-8,5
Makedonya Cumhuriyeti	-1,6	6,6
Romanya	-2,2	10,5
Bulgaristan	-2,9	15,5
Portekiz	-3,1	-1,6
Arnavutluk	-3,9	3,2
Karadağ	-4,6	14,6
Polonya	-4,9	-1,9
Estonya	-5,7	5,5
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-5,8	-5,4
Hollanda	-6,6	2,3
İtalya	-6,7	0,4
AB-27	-7,8	-6,1
Letonya	-7,9	-3,9
Euro Bölgesi-19	-8,6	-8,3
Türkiye	-9,0	-21,4
Hırvatistan	-9,6	6,6
İspanya	-11,4	-1,4
İrlanda	-12,0	-3,4
İngiltere	-13,4	-12,9
Danimarka	-13,5	-2,2
Macaristan	-14,5	-3,4
Slovenya	-14,8	9,3
Almanya	-16,9	-20,2
Avusturya	-17,1	-25,1
Finlandiya	-17,9	-14,5
Malta	-50,9	-22,3

* Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir. Birleşik Krallık, 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrılmış olup, Şubat 2020'den itibaren AB-27 verileri açıklanmaktadır.

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler